

TANNIN TARTALMÚ TAKARMÁNY-KIEGÉSZÍTŐ FÉREGHAJTÓ HATÁSA JUHOK GYOMORFÉRGEIRE

Rózsa Dorottya

2. évfolyam, Állattenyésztő mérnöki szak
Kaposvári Egyetem, Agrár- és Környezettudományi Kar, Kaposvár
Takarmányozástani Tanszék

Konzulens:

Nagy Gábor tudományos segédmunkatárs

A kiskérődző állományokban előforduló gyomor-bélférgek által okozott állategészségügyi és gazdasági kártétel világszerte jelentős, melynek egyik legfőbb oka a széles körben elterjedt féreghajtó szerekkel szembeni rezisztencia.

Vizsgálatunkban egy szelídgesztenyefa kéregből készült, tannin-tartalmú takarmány-kiegészítő hatását mértük gyomor-bélférgekkel természetesen fertőződött, választási bárányokon. A 20 bárányt két 10 fős csoportra osztottuk a tanninnal nem etetett kontrollcsoportra és a kezelt csoportra, melyek takarmánya 1% szelídgesztenyefa kéregből kivont tannint tartalmazott. A takarmánykeveréket a kiegészítő bekeverése után granuláltuk.

Az etetési vizsgálat 28 napja alatt az állatok tápot, réti szénát és ivóvizet étvágy szerint fogyaszthattak. Az állatok egyedei testtömegét a 0. és 28. napon mértük. A kapott eredményekből a 0-28. nap közötti időszakra csoportonként átlagos tömeggyarapodást számítottunk. A vizsgálat ideje alatt háromszor vettünk bélsármintát, a 0., a 14., illetve a 28. napon, majd megállapítottuk a bélsárban ürülő pete mennyiségét. Az etetési szakasz befejeztével az állatokat vágóhídon levágták. A két csoportból véletlenszerűen kiválasztott 5-5 egyed oltógyomrának boncolásával parazitológiai vizsgálatot végeztünk a féregfajok mennyiségi meghatározása céljából.

Az általunk vizsgált takarmány-kiegészítő a 28 napos etetési vizsgálatban kifejezett anthelmintikus (féregűző) tulajdonságokat mutatott. A peteszám csökkenés már a 14. napon érzékelhető volt, azonban statisztikailag is igazolható különbséget csak az etetési periódus végén lehetett kimutatni. Az etetési időszak végén elvégzett gyomrok boncolási adatai alapján megállapítható, hogy a *Teladorsagia circumcincta* és *Haemoncus contortus* fajok átlagos egyedszáma szignifikánsan kevesebb volt a tannint fogyasztó bárányokban a kontroll csoport állataihoz képest. A tannin kiegészítést fogyasztó bárányok testtömegének átlaga a 28. napon 31,8 kg, az adott időszakra a tömeggyarapodás 8,0 kg, míg a kontroll csoportban az élőtömeg 30,5 kg, a gyarapodás 6,8 kg volt. Az eltérés statisztikailag nem bizonyult igazolhatónak ($p=0,239$), ami betudható a vizsgálat rövidségének, a tannin-kiegészítés mértékének és az állatlétszámnak is.

Az eredmények ismeretében úgy véljük, hogy a gyomorférgekre kifejtett közvetlen hatás főként a féregfajok egyedszámának csökkenésében nyilvánult meg. Ez valószínűleg a nőivarú férgek számának csökkenését is jelentette, amit az eltérő mennyiségben ürülő peteszám igazolt. Megfigyeléseink alapján elmondható, hogy a tannintartalmú takarmány-kiegészítés fontos szerepet játszhat a legeltetett kérődző állományok féregellenes problémáinak megoldásában. További kísérletek elvégzésével a termelés-élettanra gyakorolt hatásai és egyéb előnyös tulajdonságai (pl. tömeggyarapodás) is kihasználhatók lennének a gazdaságosabb termelés érdekében.